

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Metodyka doradzenia

w ramach działania „**Dobrostan zwierząt**”

objętego Programem Rozwoju Obszarów

Wiejskich na lata 2014-2020

ZATWIERDZAM

Brwinów, luty 2021

Spis treści:

Lp.		Str.
1.	Wstęp	3
2.	Zakres wsparcia w ramach działania	3
3.	Beneficjent działania	4
4.	Ogólne zasady świadczenia usługi doradczej w ramach działania „Dobrostan zwierząt”	6
5.	Zakres usługi doradczej	8
6.	Główne podstawy prawne	18
7.	Wyposażenie oraz narzędzia pracy doradcze	19

1. Wstęp

Dobrostan jest to stan zdrowia fizycznego i psychicznego, kiedy zwierzę pozostaje w pełnej harmonii z otaczającym je środowiskiem. W warunkach intensywnego chowu zwierząt często dochodzi do niezaspokożenia podstawowych potrzeb behawioralnych ze względu na duże ich zagęszczenie, ograniczające możliwość poruszania się i ekspresji wielu wrodzonych form zachowania. Ponadto, w wielkostadnych hodowlach zwierzęta utrzymywane są w nieprzyjaznych warunkach: bezściółkowo, w bateriach, bez pastwisk i wybiegów oraz na uwięzi. Wymienione cechy technologii chowu wielkostadnego nie wpływają pozytywnie na poziom dobrostanu zwierząt i często są przyczyną stresu, zaburzeń emocjonalnych i somatycznych, a w konsekwencji prowadzą do pogorszenia stanu zdrowia i obniżenia wyników produkcyjnych.

Od 2020 roku rolnicy posiadający świny (lochy, tuczniki), krowy (mleczne, mięsne), a od 2021 roku również owce, mogą ubiegać się o wsparcie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 w ramach działania „Dobrostan zwierząt”. W ramach tego działania rolnikom udzielane jest wsparcie za realizację wymogów, które wykraczają ponad standardy wynikające z obowiązującego powszechnie prawa i powszechnie stosowane praktyki. Wsparcie to ma na celu zrekompensowanie rolnikom dodatkowych, poniesionych kosztów i utraconych dochodów w wyniku wprowadzenia praktyk hodowlanych związanych z podwyższonym dobrostanem zwierząt.

2. Zakres wsparcia w ramach działania

Pakiet 1. Dobrostan świń:

- a) wariant 1.1. Dobrostan loch – zwiększona powierzchnia w budynkach,
- b) wariant 1.2. Dobrostan tuczników – zwiększona powierzchnia w budynkach,
- c) wariant 1.3. Dobrostan loch – dostęp do wybiegu,
- d) wariant 1.4. Dobrostan tuczników – dostęp do wybiegu.

Pakiet 2. Dobrostan krów:

- a) wariant 2.1. Dobrostan krów mlecznych – wypas,
- b) wariant 2.2. Dobrostan krów mlecznych utrzymywanych grupowo – zwiększona powierzchnia w budynkach,
- c) wariant 2.3. Dobrostan krów mamek,

Pakiet 3: Dobrostan owiec:

- a) wariant 3.1. Dobrostan owiec – zwiększona powierzchnia w budynkach.

Rolnik może realizować jednocześnie więcej niż jeden wariant, z tym że:

- a) wariant 1.3. Dobrostan loch – dostęp do wybiegu może być realizowany tylko, jeśli rolnik realizuje jednocześnie wariant 1.1. Dobrostan loch – zwiększona powierzchnia w budynkach,
- b) wariant 1.4. Dobrostan tuczników – dostęp do wybiegu może być realizowany tylko, jeśli rolnik realizuje jednocześnie wariant 1.2. Dobrostan tuczników – zwiększona powierzchnia w budynkach.

UWAGA: W 2021 r. nie będzie można ubiegać się o wsparcie finansowe w ramach wariantu 1.3. Dobrostan loch – dostęp do wybiegu i wariantu 1.4. Dobrostan tuczników – dostęp do wybiegu.

Wnioski o przyznanie płatności w ramach ww. wariantów, dotyczących wybiegów dla świń, będzie można składać dopiero wtedy, gdy obszary położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie będą wymienione w załączniku do decyzji wykonawczej Komisji 2014/709/UE z dnia 9 października 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich i uchylającej decyzję wykonawczą 2014/178/UE (Dz. Urz. UE L 295 z 11.10.2014, str. 63, z późn. zm).

3. Beneficjent działania

Beneficjentem działania może być rolnik, któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, który może być wykorzystywany do ubiegania się o tę płatność, zwany dalej „numerem identyfikacyjnym”.

Ponadto:

- zwierzęta, objęte wnioskiem o przyznanie płatności dobrostanowej zarejestrowane są zgodnie z przepisami o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt;
- rolnik spełnia pozostałe warunki przyznania płatności dobrostanowej w ramach wariantów, określone w rozporządzeniu;

- rolnik realizuje wymogi w ramach określonego wariantu, w tym również spełnia odpowiednie obowiązkowe wymogi ustanowione zgodnie z tytułem VI rozdział I rozporządzenia nr 1306/2013, oraz inne odpowiednie obowiązkowe wymogi, o których mowa w art. 33 ust. 2 rozporządzenia nr 1305/2013, wskazane odpowiednio w załączniku nr 1 i 3 do rozporządzenia,
- rolnik posiada sporządzony przy udziale doradcy rolniczego, na formularzu udostępnionym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Plan poprawy dobrostanu zwierząt, którego zakres uzależniony jest od realizowanego wariantu oraz został sporządzony w roku złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej:
 - a) do dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej – w przypadku wariantów dotyczących dobrostanu loch,
 - b) przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego – w przypadku pozostałych wariantów, z wyłączeniem wariantu dotyczącego wypasu krów mlecznych, dla których posiadanie Planu poprawy dobrostanu zwierząt nie jest wymagane.

Jeżeli rolnik w roku następującym bezpośrednio po roku realizacji danego wariantu realizuje ten sam wariant, to w odniesieniu do tego wariantu posiada ten sam plan poprawy dobrostanu zwierząt, o ile w gospodarstwie rolnym nie zaszły istotne zmiany (wskazane w przepisach rozporządzenia) skutkujące koniecznością zmiany informacji, które są przekazywane do ARiMR.

W sytuacji braku istotnych zmian w planie poprawy dobrostanu zwierząt rolnik składa do kierownika biura powiatowego ARiMR oświadczenie, sporządzone w roku składania wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej, potwierdzające brak istotnych zmian w planie poprawy dobrostanu zwierząt, które zawiera również oświadczenie, że lochy nie są utrzymywane w systemie jarzmowym albo są utrzymywane w systemie jarzmowym przez okres nie dłuższy niż 8 dni w okresie okołoporodowym.

Terminy sporządzenia ww. oświadczenia i przekazania go do ARiMR są tożsame z terminami sporządzenia i przekazania Planu poprawy dobrostanu zwierząt (kopii odpowiednich stron).

4. Ogólne zasady świadczenia usługi doradczej w ramach działania „Dobrostan zwierząt”

W ramach świadczonej usługi konieczna jest minimum jedna wizyta doradcy w gospodarstwie rolnym (wszystkie siedziby stad w rozumieniu przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt). Niemniej jednak, jeśli rolnik przedstawi doradcy niezbędne dokumenty dotyczące obiektów inwentarskich, w których utrzymywane są zwierzęta nieobjęte płatnością dobrostanową (czyli np. w gospodarstwie realizującym dowolny wariant jedna z siedzib stad utrzymuje inne grupy technologiczne danego gatunku nieobjęte płatnością dobrostanową) oraz oświadczy, że podane dane są pełne i prawdziwe, doradca może odstąpić od takiej wizyty w takich siedzibach stad.

W trakcie wizyty w gospodarstwie doradca, świadom zagrożeń wynikających z rozprzestrzeniania się niebezpiecznych jednostek chorobowych, zobowiązany jest przestrzegać wszelkich zasad bioasekuracji.

Podczas wizyty w gospodarstwie doradca powinien omówić z rolnikiem zasady realizacji działania „Dobrostan zwierząt”. Szczególną uwagę należy zwrócić na poinformowanie rolnika o konieczności przestrzegania wymogów w zakresie identyfikacji i rejestracji utrzymywanych zwierząt (np. terminowość zgłaszania zdarzeń – w tym przemieszczeń zwierząt, poprawność oznakowania).

Kolejnym krokiem w ramach usługi powinno być zebranie podstawowych informacji o gospodarstwie, jego systemie produkcji oraz dokonanie pomiarów powierzchni bytowych zwierząt w obiektach inwentarskich, a dla wariantu 2.3. – pomiaru dostępnych dla zwierząt powierzchni zewnętrznych. W każdym z wariantów działania określono dla jakich grup technologicznych zwierząt należy zwiększyć (ponad obowiązujące normy) dostępną powierzchnię bytową i jakie wymogi obowiązują w tym zakresie. Doradca powinien ponadto sprawdzić, czy dla pozostałych grup technologicznych zwierząt danego gatunku zapewnione są wymogi dotyczące minimalnej powierzchni bytowej wynikające z obowiązującego prawa krajowego i określić, jaka liczba tych zwierząt (innych niż te objęte płatnością w ramach działania) może być utrzymywana w gospodarstwie.

Należy zwrócić uwagę, czy w budynku inwentarskim, poza zwierzętami rolnika ubiegającego się o przyznanie płatności w ramach działania „Dobrostan zwierząt”, przebywają również zwierzęta innego rolnika.

Wymogi każdego z wariantów (dotyczące zarówno zwierząt, dla których obowiązuje podwyższony, jak i minimalny dobrostan) muszą być spełnione dla wszystkich zwierząt w gospodarstwie, tj. we wszystkich siedzibach stad danego rolnika.

Doradca zobligowany jest do wykonania szkicu gospodarstwa, dzięki któremu możliwe będzie zidentyfikowanie budynków inwentarskich, kojców/sekcji oraz wybiegów wskazanych w Planie poprawy dobrostanu zwierząt.

W przypadku realizacji Pakietu 1. Dobrostan świń, tam gdzie są ograniczenia w dostępie do obiektów inwentarskich wynikające z konieczności zachowania wymogów bioasekuracji, doradca powinien poinformować rolnika o konieczności przygotowania przez niego i udostępnienia niezbędnych danych do sporządzenia Planu poprawy dobrostanu zwierząt.

Doradca, po zgromadzeniu niezbędnych informacji oraz dokonaniu wstępnych obliczeń, zapoznaje rolnika z możliwościami ubiegania się o pomoc w ramach tego działania i wymogami, jakie rolnik składający wniosek o płatność dobrostanową musi spełnić wraz ze wskazaniem okresu, w jakim muszą być one realizowane. Ponadto, doradca przygotowuje zalecenia, które są niezbędne rolnikowi do wypełnienia zasad realizacji działania, np. zmniejszenia obsady zwierząt, zmiany systemu produkcji, zmiany organizacji produkcji, itp.

Po akceptacji przez rolnika przedstawionych możliwości, doradca przystępuje do sporządzenia Planu poprawy dobrostanu zwierząt, z którego część informacji będzie przekazywana do ARiMR przez rolnika w określonym terminie. Informacje te będą dla ARiMR podstawą do weryfikacji wypełniania przez rolnika zasad realizacji działania. Doradca wskazuje rolnikowi, jakie informacje z Planu poprawy dobrostanu zwierząt muszą być przekazane do ARiMR i w jakim terminie. Doradca wskazuje rolnikowi, po co te informacje będą przekazywane do ARiMR i w jaki sposób ARiMR będzie je wykorzystywała do kontroli przestrzegania przez rolnika realizacji zasad działania.

Po sporządzeniu Planu poprawy dobrostanu zwierząt, doradca szczegółowo przedstawia go rolnikowi oraz omawia zasady realizacji działania „Dobrostan zwierząt”.

5. Zakres usługi doradczej

Nazwa Pakietu/wariantu	Opis czynności w ramach Pakietu/wariantu	Zalecenia dotyczące dostosowania gospodarstwa do wymagań działania „Dobrostan zwierząt” (jeśli dotyczy)	Dokumentacja
<p>PAKIET 1. Dobrostan świń</p> <p>Wariant 1.1. Dobrostan loch - zwiększona powierzchnia w budynkach</p>	<p>Tam, gdzie są ograniczenia wynikające z zachowania wymogów bioasekuracji - rolnik dostarcza doradcy niezbędnych informacji.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) omówienie zasad realizacji działania „Dobrostan zwierząt”; 2) poinformowanie rolnika o konieczności spełnienia wymogów w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt; 3) opisanie systemu produkcji w danym gospodarstwie wraz z informacją o liczbie loch i loszek po pokryciu na dzień sporządzenia Planu poprawy dobrostanu zwierząt; 4) zebranie podstawowych informacji o gospodarstwie oraz jeśli to możliwe ze względu na zagrożenie ASF - dokonanie pomiarów w obiektach inwentarskich; 	<p>Zalecenia mogą dotyczyć wszelkich elementów, które pozwolą rolnikowi spełnić zasady realizacji działania np. zmniejszenia obsady zwierząt, zmiany systemu produkcji, zmiany organizacji produkcji itp.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) szkic gospodarstwa oraz szkic obiektów inwentarskich¹ 2) Plan poprawy dobrostanu zwierząt 3) wzór rejestru sposobu utrzymywania loch w okresie okołoporodowym 4) informacja dotycząca proponowanych zaleceń (jeśli dotyczy)

¹ tam gdzie konieczne i możliwe

	<p>5) sprawdzenie, czy w gospodarstwie lochy nie są utrzymywane w systemie jarzmowym lub czy w gospodarstwie lochy mogą być jedynie czasowo utrzymywane w okresie okołoporodowym w systemie jarzmowym (brak możliwości utrzymywania loch w systemie jarzmowym dłużej niż przez 8 dni);</p> <p>6) poinformowanie rolnika o konieczności prowadzenia w okresie realizacji wariantu rejestru sposobu utrzymania loch w okresie okołoporodowym i przekazania go do ARiMR w okresie od dnia 15 marca do dnia 31 marca kolejnego roku – jeśli dotyczy;</p> <p>7) określenie dopuszczalnej maksymalnej liczby loch i liczby świń (bez prosiąt nieodsadzonych), które mogą przebywać jednocześnie w gospodarstwie z uwzględnieniem wymogów wariantu;</p> <p>8) sprawdzenie, czy dla świń innych niż lochy i loszki po pokryciu, powierzchnia bytowa w budynkach inwentarskich jest zgodna z minimalnymi wymogami wynikającymi z prawa krajowego oraz określenie jaka liczba tych zwierząt (innych niż lochy i loszki po pokryciu) może być utrzymywana w gospodarstwie;</p> <p>9) wykonanie szkicu gospodarstwa i obiektów inwentarskich w tym kojców/sekcji;</p>		
--	---	--	--

	10) sporządzenie Planu poprawy dobrostanu zwierząt z załącznikami i przekazanie go rolnikowi.		
PAKIET 1. Dobrostan świń Wariant 1.3. Dobrostan loch – dostęp do wybiegu	<ol style="list-style-type: none"> 1) omówienie zasad realizacji działania „Dobrostan zwierząt”; 2) poinformowanie rolnika o konieczności spełnienia wymogów w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt; 3) poinformowanie rolnika o konieczności spełnienia wymogów wariantu 1.1. Dobrostan loch - zwiększona powierzchnia w budynkach; 4) określenie możliwości zapewnienia wszystkim lochom i loszkom po pokryciu swobodnego dostępu do wybiegu; 5) sporządzenie Planu poprawy dobrostanu zwierząt wraz ze szkicem gospodarstwa rolnego ze wskazanymi działkami ewidencyjnymi, na których zlokalizowany jest wybieg i przekazanie go rolnikowi. 	Zalecenia mogą dotyczyć wszelkich elementów, które pozwolą rolnikowi spełnić zasady realizacji działania np. zmniejszenia obsady zwierząt, zmiany systemu produkcji, zmiany organizacji produkcji itp.	<ol style="list-style-type: none"> 1) szkic gospodarstwa rolnego ze wskazanymi działkami ewidencyjnymi, na których zlokalizowany jest wybieg 2) Plan poprawy dobrostanu zwierząt 3) informacja dotycząca proponowanych zaleceń (jeśli dotyczy)
PAKIET 1. Dobrostan świń Wariat 1.2. Dobrostan tuczników - zwiększona	<p>Tam, gdzie są ograniczenia wynikające z zachowania wymogów bioasekuracji - rolnik dostarcza doradcy niezbędnych informacji.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) omówienie zasad realizacji działania „Dobrostan zwierząt”; 	Zalecenia mogą dotyczyć wszelkich elementów, które pozwolą rolnikowi spełnić zasady realizacji działania np.	<ol style="list-style-type: none"> 1) szkic gospodarstwa oraz szkic obiektów inwentarskich¹ 2) Plan poprawy dobrostanu zwierząt

<p>powierzchnia w budynkach</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2) poinformowanie rolnika o konieczności spełnienia wymogów w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt; 3) opisanie systemu produkcji w danym gospodarstwie; 4) zebranie podstawowych informacji o gospodarstwie oraz jeśli to możliwe ze względu na zagrożenie ASF – dokonanie pomiarów w obiektach inwentarskich; 5) oszacowanie liczby tuczników, które mogą być wyprodukowane w gospodarstwie, w okresie realizacji wariantu, z uwzględnieniem jego wymogów; 6) określenie dopuszczalnej maksymalnej liczby warchlaków i tuczników, które mogą przebywać jednocześnie w gospodarstwie w okresie realizacji wariantu, z uwzględnieniem jego wymogów; 7) sprawdzenie, czy dla świń innych niż tuczniaki i warchlaki, powierzchnia bytowa w budynkach inwentarskich jest zgodna z minimalnymi wymogami wynikającymi z prawa krajowego oraz określenie jaka liczba tych zwierząt (innych niż tuczniaki i warchlaki) może być utrzymywana w gospodarstwie; 8) wykonanie szkicu gospodarstwa i obiektów inwentarskich w tym kojców/sekcji; 	<p>zmniejszenia obsady zwierząt, zmiany systemu produkcji, zmiany organizacji produkcji itp.</p>	<p>3) informacja dotycząca proponowanych zaleceń (jeśli dotyczy)</p>
--	--	--	--

	9) sporządzenie Planu poprawy dobrostanu zwierząt i przekazanie go rolnikowi.		
PAKIET 1. Dobrostan świń Wariant 1.4 Dobrostan tuczników – dostęp do wybiegu	<ol style="list-style-type: none"> 1) omówienie zasad działania „Dobrostan zwierząt”; 2) poinformowanie rolnika o konieczności spełnienia wymogów w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt; 3) poinformowanie rolnika o konieczności spełnienia wymogów wariant 1.2. Dobrostan tuczników - zwiększona powierzchnia w budynkach; 4) sprawdzenie możliwości zapewnienia wszystkim warchlakom i tucznikom swobodnego dostępu do wybiegu; 5) sporządzenie Planu poprawy dobrostanu zwierząt wraz ze szkicem gospodarstwa rolnego ze wskazanymi działkami ewidencyjnymi, na których zlokalizowany jest wybieg i przekazanie go rolnikowi. 	Zalecenia mogą dotyczyć wszelkich elementów, które pozwolą rolnikowi spełnić zasady realizacji działania, np. zmniejszenia obsady zwierząt, zmiany systemu produkcji, zmiany organizacji produkcji itp.	<ol style="list-style-type: none"> 1) szkic gospodarstwa rolnego ze wskazanymi działkami ewidencyjnymi, na których zlokalizowany jest wybieg 2) Plan poprawy dobrostanu zwierząt 3) informacja dotycząca proponowanych zaleceń (jeśli dotyczy)
PAKIET 2. Dobrostan krów	Poinformowanie rolnika przez doradcę rolniczego o konieczności przerejestrowania krów w typie użytkowym kombinowanym na typ użytkowy mleczny lub mięsny, lub zgłoszenia mlecznego lub mięsnego kierunku ich użytkowania i konsekwencjach wynikających z niedokonania tej czynności (a w przypadku wariantu dotyczącego dobrostanu krów mamek również w odniesieniu do cieląt, jałówek i opasów o masie ciała do 300 kg).		

<p>PAKIET 2. Dobrostan krów Wariant 2.1. Dobrostan krów mlecznych – wypas</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) omówienie zasad działania „Dobrostan zwierząt”; 2) poinformowanie rolnika o konieczności spełnienia wymogów w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt; 3) poinformowanie rolnika o konieczności prowadzenia rejestru wypasu krów mlecznych i udzielenie rolnikowi instruktażu w zakresie jego prowadzenia; 4) poinformowanie rolnika o konieczności przekazania do ARiMR w terminie od dnia 16 października do dnia 31 października rejestru wypasu krów mlecznych. 		<ol style="list-style-type: none"> 1) wzór rejestru wypasu krów mlecznych
<p>PAKIET 2. Dobrostan krów Wariant 2.2. Dobrostan krów mlecznych utrzymywanych grupowo – zwiększona powierzchnia w budynkach</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) omówienie zasad działania „Dobrostan zwierząt”; 2) poinformowanie rolnika o konieczności spełnienia wymogów w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt; 3) opisanie systemu produkcji w danym gospodarstwie wraz z informacją o liczbie krów mlecznych i jałówek, w tym w typie użytkowym kombinowanym użytkowanych w kierunku mlecznym na dzień sporządzenia Planu poprawy dobrostanu zwierząt; 4) zebranie podstawowych informacji o gospodarstwie oraz dokonanie pomiarów w obiektach inwentarskich 	<p>Zalecenia mogą dotyczyć wszelkich elementów, które pozwolą rolnikowi spełnić zasady realizacji działania np. zmniejszenia obsady zwierząt, zmiany systemu produkcji, zmiany organizacji produkcji itp.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) szkic gospodarstwa oraz szkic obiektów inwentarskich¹ 2) Plan poprawy dobrostanu zwierząt 3) informacja dotycząca proponowanych zaleceń (jeśli dotyczy)

	<p>niezbędnych do sporządzenia Planu poprawy dobrostanu zwierząt;</p> <p>5) określenie dopuszczalnej maksymalnej liczby krów mlecznych, które mogą przebywać jednocześnie w gospodarstwie, z uwzględnieniem wymogów wariantu;</p> <p>6) wyszczególnienie posiadanych budynków inwentarskich wraz z wyznaczonymi sekcjami dla krów mlecznych;</p> <p>7) sprawdzenie czy dla innych niż krowy mleczne grup technologicznych bydła użytkowanego w kierunku mlecznym oraz krów mamek powierzchnia bytowa w budynkach inwentarskich jest zgodna z minimalnymi wymogami wynikającymi z prawa krajowego oraz określenie jaka liczba tych zwierząt (tj. innych niż krowy mleczne grup technologicznych bydła użytkowanego w kierunku mlecznym oraz krów mamek) może być utrzymywana w gospodarstwie;</p> <p>8) wykonanie szkicu gospodarstwa i obiektów inwentarskich, w tym sekcji;</p> <p>9) sporządzenie Planu poprawy dobrostanu zwierząt wraz z załącznikami i przekazanie go rolnikowi.</p>		
--	--	--	--

<p>PAKIET 2. Dobrostan krów</p> <p>Wariant 2.3. Dobrostan krów mamek</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) omówienie zasad działania „Dobrostan zwierząt”; 2) poinformowanie rolnika o konieczności spełnienia wymogów w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt; 3) opisanie systemu produkcji w danym gospodarstwie wraz z informacją o strukturze stada bydła w typie użytkowym mięsnym lub typie użytkowym kombinowanym użytkowanym w kierunku mięsnym z podziałem na kategorie technologiczne – na dzień sporządzania Planu poprawy dobrostanu zwierząt; 4) zebranie podstawowych informacji o gospodarstwie oraz dokonanie pomiarów niezbędnych do sporządzenia Planu poprawy dobrostanu zwierząt; 5) określenie wielkości powierzchni zewnętrznych (pastwisk lub okólników lub wybiegów) przeznaczonych, w okresie od dnia 16 października do dnia 14 marca roku następnego, dla zwierząt objętych wymogami wariantu (m²); 6) sporządzenie Planu poprawy dobrostanu zwierząt wraz z wykonaniem szkicu gospodarstwa rolnego i zaznaczeniem na nim tych powierzchni zewnętrznych, które będą przeznaczone dla zwierząt objętych wymogami wariantu, w okresie od dnia 16 października 	<p>Zalecenia mogą dotyczyć wszelkich elementów, które pozwolą rolnikowi spełnić zasady realizacji działania np. zmniejszenia obsady zwierząt, zmiany systemu produkcji, zmiany organizacji produkcji itp.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) szkic gospodarstwa oraz szkic obiektów inwentarskich¹ 2) szkic gospodarstwa rolnego ze wskazanymi działkami ewidencyjnymi, na których położone są zewnętrzne powierzchnie bytowe, na których przebywają zwierzęta objęte wymogami wariantu 3) Plan poprawy dobrostanu zwierząt 4) informacja dotycząca proponowanych zaleceń (jeśli dotyczy)
---	--	---	---

	<p>do dnia 14 marca roku następnego, i przekazanie go rolnikowi;</p> <p>7) poinformowanie rolnika o konieczności przekazania do ARiMR w terminie od dnia 16 października do dnia 31 października oświadczenia o wypasie zwierząt objętych wymogami wariantu.</p>		
<p>Pakiet 3 Dobrostan owiec Wariant 3.1. Dobrostan owiec – zwiększona powierzchnia w budynkach</p>	<p>1) omówienie zasad działania „Dobrostan zwierząt”;</p> <p>2) poinformowanie rolnika o konieczności spełnienia wymogów w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt;</p> <p>3) opisanie systemu produkcji w danym gospodarstwie wraz z informacją o strukturze stada owiec, z podziałem na grupy technologiczne – na dzień sporządzania Planu poprawy dobrostanu zwierząt</p> <p>4) opisanie oddzielnie dla każdej siedziby stada sposobu utrzymywania owiec (pojedynczego lub grupowego) w odniesieniu do każdej grupy zwierząt z gatunku owca domowa, a w przypadku jednoczesnego utrzymywania danej grupy zwierząt zarówno pojedynczo, jak i grupowo również ze wskazaniem liczby zwierząt utrzymywanych pojedynczo;</p> <p>5) zebranie podstawowych informacji o gospodarstwie i prowadzonej produkcji:</p>	<p>Zalecenia mogą dotyczyć wszelkich elementów, które pozwolą rolnikowi spełnić zasady realizacji działania np. zmniejszenia obsady zwierząt, zmiany systemu produkcji, zmiany organizacji produkcji itp.</p>	<p>1) szkic gospodarstwa rolnego ze wskazanymi działkami ewidencyjnymi na których zlokalizowany jest wybieg oraz szkic obiektów inwentarskich¹</p> <p>2) Plan poprawy dobrostanu zwierząt</p> <p>3) informacja dotycząca proponowanych zaleceń (jeśli dotyczy)</p>

	<p>- informacje o okresie maksymalnego stanu owiec w gospodarstwie – wykoty i odchów młodeży (płodność i plenność maciorek, czas przebywania jagniąt z matkami pojedynczo i grupowo, długość okresu wykotów).</p> <p>- posiadane powierzchnie pastwisk i wybiegów.</p> <p>6) określenie (m²) wielkości posiadanych powierzchni bytowych w pomieszczeniach przeznaczonych dla zwierząt z gatunku owca domowa w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej do dnia 14 marca kolejnego roku – dla każdej siedziby stada oddzielnie;</p> <p>7) sporządzenie Planu poprawy dobrostanu zwierząt wraz z wykonaniem szkicu gospodarstwa rolnego i zaznaczeniem na nim powierzchni wybiegów, które będą przeznaczone dla owiec.</p>		
--	---	--	--

6. Główne podstawy prawne:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr **1305/2013** z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 487 z późn. zm.);
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020;
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz.U. z 2020 r., poz. 217 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 2001);
- Ustawa z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1341 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 638);
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 marca 2020 r w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Dobrostan zwierząt” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 382 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. nr 56, poz. 344 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1966),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20.12.2019 r. w sprawie sposobu oznakowania loch kolczykami z indywidualnym numerem identyfikacyjnym loch (Dz.U. z 2020 r., poz. 34).

7. Wyposażenie oraz narzędzia pracy doradczej:

- odzież ochronna
- środki dezynfekcyjne
- narzędzia pomiarowe (np. dalmierz, taśma)
- aplikacja do sporządzania Planu poprawy dobrostanu zwierząt